

**Kaasrahanud
Euroopa Liit**

LEADER taotlusvoor oktoobris 2024

Taotlejate infopäev 23.09.2024

Kaire Kaasik, Jana Pärn

LEADER- meetme lähenemise põhimõtted

- Piirkonnapõhine lähenemine
- Altpoolt tulev algatus
- Avaliku ja erasektori partnerlus
- Uuenduslikkuse soosimine
- Integreeritud ja mitut valdkonda hõlmav lähenemine
- Võrgustikutöö edendamine
- Koostöö edendamine

Jõgevamaa Koostöökoja ühisstrateegia 2023-2027

ÜLDIST

- ▶ Leader-piirkond: Jõgeva maakond (v.a Mustvee valla Avinurme ja Lohusuu piirkonnad) ja Peipsiveere valla endise Pala valla piirkond
- ▶ Toetusmeetmed on piirkondadeüleised
- ▶ Ühisstrateegia: LEADER ja ESF+
- ▶ Lihtsustatud kulumeetod, kindlasummalised maksed
- ▶ Oluline mõju ja sihttasemete saavutamine

Jõgevamaa Koostöökoja toetusmeetmed ettevõtjatele

- 1.1. Stardiabi ja arengutoetus töökohtade loomiseks
(Voor 21.10 - 7.11.24)
- 1.2. Mentori, õppereisi, koolituse ja koostöö arendamise toetus
(Voor 21.10 - 7.11.24)
- 2. Energiakulude vähendamise toetus
(Voor 20 - 30.01.25)

- 4. Sotsiaalse kaasatuse suurendamine
(Voor 21 - 31.10.24)

Meede 1.1 Ettevõtluse stardiabi ja arengutoetus töökohtade loomiseks

- ▶ Eesmärk: Atraktiivsete (tegevusala lõikes maakonna keskmisest suurem töötasu) töökohtade arvu suurendamine mikro- ja väikeettevõtetes ettevõtluse arengu investeerimisprojektide (sh innovaatiliste) ja alustava ettevõtja toetamise abil.
- ▶ Toetatavad tegevused:
 - ettevõtlusega alustamise toetus maapiirkonnas mittepõllumajanduslikuks tegevuseks;
 - projekti elluviimiseks vajaliku materiaalse põhivara soetamine;
 - sotsiaalse ettevõtluse toetamine;
 - ringmajanduse edendamise seotud tegevused.
- ▶ Sihtväärtus: täistööajale taandatud uute töökohtade arv -12 töökohta aastaks 2029

Meede 1.1 Ettevõtluse stardiabi ja arengutoetus töökohtade loomiseks

- Toetuse piirsummad
 - Ettevõtlusega alustamise toetuse min on 5000 € ja max summa 15 000 €.
 - Arengutoetuse min on 5000 € ja max summa 50 000 €.
- Toetuse määr kuni 60% abikõlblikest tegevustest; erand väikelaeva, maastiku- ja mootorsõiduki, välja arvatud liikurmasina soetamiseks kuni 30% abikõlbliku kulu maksumusest.
- Taotlus esitatakse e-PRIAs. Taotleja peab lisama taotlusele [LEADER-määruse](#) nõuetekohased lisadokumendid ning Jõgevamaa Koostöökoja blanketil taotleja organisatsiooni tutvustuse.
- Ettevõtte äriplaani tuleb lisada stardiabi toetuse taotlemisel ning investeeringutoetuse taotlemisel alates toetuse summast 10 000 eurot.
- Taotleja peab oma tegevustes vältima negatiivsete keskkonnamõjude tekitamist ja lähtuma keskkonnasäästliku sündmuse korraldamise põhimõtetest.
- Taotleja võib esitada ühes taotlusvoorus ühe projektitaotluse.

Meede 1.2 Ettevõtluse mentori, õppereisi, koolituse ja koostöö arendamise toetus

- ▶ Eesmärk: Atraktiivsete (tegevusala lõikes maakonna keskmisest suurem töötasu) töökohtade arvu suurendamine mikro- ja väikeettevõtetes ressursside jagamise, ühise turunduse, tootearenduse, ettevõtjate inspireerimise ning küllastajate meelitamise abil piirkonda madalhooajal.
- ▶ Ühisprojekti toetatavad tegevused:
 - arendustegevuse läbiviimine sh uuringute teostamine ja ekspertiisi kasutamine sektori või sihtturu põhiste teadmiste omandamiseks ning teiste protsesside, toodete ja teenuste täiustamist või uute arendamist soodustavate tegevuste läbiviimine;
 - uute toodete, tavade, protsesside, teenuste ja tehnoloogia arendamine;
 - ettevõtte tegevuskavas toodud eesmärkide elluviimiseks turundusplaanis sisalduvate turundustegevuste läbiviimine;
 - valdkonnapõhine koostöö, kogemuste ja ressursside vahetamine ning ühisprojektide algatamine ja arendamine, messide küllastamine;
 - koostöö ettevõtjate, haridus- ja teadusasutuste vahel;
 - võrgustike loomise toetus;
 - hooajavälise, oktoober-aprill, sündmuste toetus.
- ▶ Sihtväärtus: Toetust saanud ettevõtete arv - 25 projekti aastaks 2027

Meede 1.2 Ettevõtluse mentori, õppereisi, koolituse ja koostöö arendamise toetus

- ▶ Toetuse piirsummad
 - Kahe kasusaajaga projektitaotluse toetuse miinimumsumma on 3 000 € ja maksimumsumma 10 000 €
 - Kolme või enama kasusaajaga projektitaotluse toetuse miinimumsumma on 5 000 € ja maksimumsumma 30 000 €
- ▶ Toetuse määr kuni 60% abikõlblikest tegevustest.
- ▶ Taotlus esitatakse e-PRIAs. Taotleja peab lisama taotlusele [LEADER-määruse](#) nõuetekohased lisadokumendid ning Jõgevamaa Koostöökoja blanketil taotleja organisatsiooni tutvustuse.
- ▶ Lisaks peab taotleja oma tegevustes vältima negatiivsete keskkonnamõjude tekitamist ja lähtuma keskkonnasäästliku sündmuse korraldamise põhimõtetest.
- ▶ Taotleja võib esitada ühe taotlusvoorus ühe projektitaotluse.

Meede 2. Energiakulude vähendamise toetus

► Eesmärk: Energia impordi ja energiakulude vähendamine tegevuspiirkonna ettevõtetel ja kogukondadel.

► Toetatavad tegevused:

1. investeeringud kaasaegsesse kütte- ja tootmistehnoloogiate ning taastuvenergia kasutuselevõtmiseks;

2. olemasolevate hoonete ja rajatiste renoveerimine energiatõhusaks muutmise eesmärgil;

3. energia varustuskindluse tõstmine, kui projekt aitab vähendada energiakulusid ja energia impordi.

Meede 2. Energiakulude vähendamise toetus

- ▶ Taotleja peab lisama taotlusele LEADER-määruse nõuetekohased lisadokumendid ning Jõgevamaa Koostöökoja blanketil taotleja organisatsiooni tutvustuse ja **investeeringu tasuvusanalüüsi ja/või renoveeritava hoone energiaauditi**. Lisaks peab taotleja oma tegevustes vältima negatiivsete keskkonnamõjude tekitamist.
- ▶ Taotleja võib esitada ühes taotlusvoorus ühe projektitaotluse.
- ▶ Toetuse miinimumsumma on 5 000 € ja maksimumsumma 20 000 €.
- ▶ Toetuse määr: Ettevõtetel 60% ja mittetulundusühingutel 90% abikõlblikest tegevustest.

Taotleja MEELESPEA 1

- ▶ Projektitoetuse taotleja esitab projektitaotluse või muu dokumendi elektrooniliselt PRIA e-teenuse keskkonna kaudu. Selleks tuleb teha kasutajaks PRIA e-teenuse keskkonnas. Põllumaj toetuste ja põllumassiivide register.
- ▶ Projektitoetuste andmisel lähtutakse **lihtsustatud kulumeetodist** ehk enne toetuse andmise peab olema väga põhjalikult selgitatud välja kulude abikõlblikus ja maksumus. Taotleja peab sõnastama selgelt ja konkreetselt toetuse saamise **eesmärgi** ning protsessi selle saavutamiseks.
- Taotleja esitab toetatava tegevuse, sealhulgas tegevuse mitmes etapis elluviimise korral selle **iga etapi** nimetus, kirjeldus, elluviimise asukoht, tähtaeg, taotletav projektitoetuse suurus, detailne eelarve kululiikide kaupa ning **selge ja konkreetselt sõnastatud eesmärgi ja tulemuse kirjeldus;**
- **Väljamaksed taotlejale tehakse peale etapi elluviimist kindlasummalise maksena, selleks taotleja esitab PRIA e-teenuse keskkonnas maksetaotluse koos:**
- aruandega, mis sisaldab elluviidud tegevuse või selle etapi ning eesmärgi täitmise ja tulemuse saavutamise kirjeldust;
- dokumendi, mis tõendab, et tegevus või selle etapp on ellu viidud ning eesmärk on täidetud ja tulemus on saavutatud (foto, akt, kasutusluba, registreerimislehed allkirjadega jms)

Taotleja MEELESPEA 2

- ▶ Ettevõtlusmeetmetest taotlejal on vaja täita ja lisada taotlusele:
- Investeeringu või tegevuse puhul üle 5000 euro käibemaksuta vähemalt **kolm** võrreldavat hinnapakkumust;
- Investeeringu puhul 5000 eurot või vähem käibemaksuta, vähemalt **üks** hinnapakkumus;
- Ühisprojekti tegevuse puhul tuleb lisada vähemalt üks hinnapakkumus kui tellitava töö, teenuse või vara käibemaksuta maksumus ületab 1000 eurot;
- *NB! Säilitage esitatud pakkumuskutsed tegevustel, mis ületavad 1000 eurot;*
- Ühisprojekti puhul tuleb lisada partnerite allkirjastatud tegevuskava;
- Ehitustegevuse puhul tuleb kasutada PRIA hinnapakkumuse vormi, täitmiseks on juhend;
- Väljavõtte ehitusprojekti joonistest koos ehitusprojekti seletuskirjaga juhul, kui need on nõutavad ehitusseadustiku kohaselt;
- Ettevõtluse stardiabi ja investeeringutoetuse taotlemisel alates toetuse summast 10 000 euro esitada äriplaan Jõgevamaa Koostöökoja vormil;
- Taotleja organisatsiooni ja projekti tutvustus Jõgevamaa Koostöökoja vormil;
- ▶ NB! Ehitusprojektide jm spetsiifiliste materjalide failid lisage soovitatavalt pdf vormingus.

Taotleja MEELESPEA 3

- Hinnapakkumus v.a ehitustegevuse pakkumus, **peab sisaldama projektitoetuse taotleja nime, hinnapakkuja nime, registrikoodi ja kontaktandmeid, hinnapakkumuse väljastamise kuupäeva** ning töö, teenuse või vara **üksikasjalikku kirjeldust** ning **käibemaksuta ja käibemaksuga maksumust** ning vajaduse korral tehniliste tingimuste loetelu, mis osutab tehnilisele spetsifikatsioonile. Hinnapakkumuseks loetakse ka muud dokumenti, millest peavad selguma nimetatud andmed, välja arvatud taotleja nimi, hinnapakkuja registrikood ja töö, teenuse või vara käibemaksuta maksumus nt veebipoest kuvatõmmis.
- Taotleja ei või küsida hinnapakkumust endaga seotud isikutelt [tulumaksuseaduse § 8 lõike 1](#) tähenduses.
- Taotleja peab oma tegevustes vältima negatiivsete keskkonnamõjude tekitamist ja lähtuma keskkonnasäästliku sündmuse korraldamise põhimõtetest.
- Taotleja võib esitada **ühes taotlusvoorus ühe projektitaotluse**.
- Taotleja **alustab toetatava tegevuse elluviimisega üheksa kuu jooksul** arvates PRIA poolt projektitaotluse rahuldamise otsuse tegemisest.
- Ühisprojekti tegevuse elluviimise korral viib tegevuskava ellu kuni kahe aasta jooksul arvates PRIA poolt projektitaotluse rahuldamise otsuse tegemisest.

Taotleja MEELESPEA 4

- ▶ Projektitoetuse saaja tagab toetatava tegevuse sihtotstarbelise kestuse, sealhulgas säilitab ja kasutab projektitoetuse abil ehitatud, renoveeritud või soetatud vara sihtotstarbeliselt,
- vähemalt **kolm aastat** arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest, kui taotleja on VKE,
- ning vähemalt **viis aastat** arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest, kui taotleja ei ole VKE.

VKE – väike ja keskmise suurusega ettevõtte

Ettevõtte kategooria	Töötajate arv	Aastakäive	Aastabilansi kogumaht
keskmine	< 250	≤ 50 miljonit €	≤ 43 miljonit €
väike	< 50	≤ 10 miljonit €	≤ 10 miljonit €
mikro	< 10	≤ 2 miljonit €	≤ 2 miljonit €

Abikõlblikud kulud

- Abikõlblikud on eelarveprojektis kavandatud toetatava tegevuse elluviimiseks vajalikud kulud, sealhulgas EAFRD toetuse abil elluviidava tegevuse komisjoni rakendusmääruses (EL) 2022/129 sätestatud nõuete kohaseks tähistamiseks kasutatava sümboli ja teavitustegevuse maksumus, mis on sihtotstarbelised, **mõistlikud**, majanduslikult soodsaimad, üksikasjalikult kirjeldatud ja vajalikud projektitoetuse eesmärgi saavutamiseks. HINNATAKSE KULU VAJALIKKUST VASTAVALT EESMÄRGILE
- Ehitustegevuse puhul peab ehitust teostaval ettevõttel vastav märke olema MTRs.
- Ehitustegevuse puhul võib ettevalmistav töö olla kuni 15% projekti kogumaksumusest.
- Ühisprojekti puhul projektijuhtimise mõistlik tasu.
- Taotleja projektitegevusega sh siduvaid kohustusi võetud **ei või olla varem** kui e-Pria keskkonnas kohalikule tegevusrühmale projektitaotluse **esitamise päevale järgneval päeval**.

Mitteabikõlblikud kulud 1

- käibemaks, kui see on käibemaksuseaduse alusel tagasi saadav;
- erisoodustuselt tulumaksuseaduse § 48 lõike 4 tähenduses tasutav maks;
- riigilõiv, trahv, finantskaristus ning vaide ja kohtumenetluse korral menetluskulu;
- sularahamakse, lepingu sõlmimisega või kindlustamisega seotud kulu, intress, tagatismakse ja finantsteenustega seotud muu kulu;
- stipendiumi ja annetuse kulu;
- nende kohaliku omavalitsuse üksuse ülesannete asendamiseks tehtav kulu, mis on nimetatud kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõigetes 1 ja 2, välja arvatud selliste ülesannete asendamiseks tehtav kulu, mis lisavad uuenduslikku väärtust või elemente;
- projektijuhi personalikulud, kui ta on ametnik ja kelle tööülesanded on samad või sarnased toetatava tegevusega;
- **sõiduauto** soetamise, sealhulgas liisimise kulu;
- liisingulepinguga seotud kulu, nagu liisinguandja kasumimäär, intressi refinantseerimiskulu, üldkulu ja kindlustusmakse;
- ühistegevuse puhul partneri tegevuskulu;

Mitteabikõlblikud kulud 2

- ehitusmaterjali ostmise kulu ilma ehitustegevuseta;
- sellise ehitustegevuse kulu, mida ei ole teinud ehitusalal tegutsev ettevõtja;
- sellise ehitustegevuse kulu, mis ei võimalda selle elluviimise järel ehitist sihipäraselt kasutada;
- maa ja olemasoleva ehitise ostmise, üürimise ja rentimise kulu, välja arvatud ürituse korraldamiseks vajaliku maa ja ruumi üürimise ja rentimise kulu;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2115 artikli 73 lõikes 3 sätestatud kulu st põllumajandustoodete tootmise õiguste ostmine, toetusõiguste ostmine, maa ja loomade ostmine, investeeringud suuremahulisse taristusse;
- enne kohalikule tegevusrühmale projektitaotluse esitamist tehtud kulu, välja arvatud ettevalmistava töö kulu;
- toetatava tegevuse elluviimise seisukohast põhjendamatu ja ebaoluline kulu.

Menetlemisest ja hindamisest 1

- Kui taotleja on projekti ära esitanud e-Priasse ning taotlusvoor on lõppenud, toimub projektide **hindamisperiod** **Jõgevamaa Koostöökojas max 2 kuud**.
- Tehnilise kontrolli käigus vaatame:
 1. projekti vastavust Jõgevamaa Koostöökoja 2023-2027 ühisstrateegiale;
 2. projektitegevuste abikõlblikkust;
 3. taotleja vastavust voozu tingimustes kehtestatud nõuetele;
 4. eelarve vastavust taotlusvoozu nõuetele;
 5. taotlusvormi lahtrite täitmise täielikkust;
 6. taotluse õigeaegset ja täielikku esitamist.
- Puuduste osas teeme järelepärimised ja 5 tööpäeva jooksul saab kõrvaldada. TAOTLEJA ÕIGED KONTAKTANDMED ÜLIOLULISED!
- Hindamiskomisjon (vähemalt 5 liikmeline) võib teha enne hindamist projektide paikvaatlusi. Kõikidele projektide puhul võimaldatakse taotleja ärakuulamist enne hindamiskomisjoni lõpliku hinnangu andmist.

Menetlemisest ja hindamisest 2

- Hindamiskomisjoni liikmed märgivad oma hindepunktid ja hindepunktide kommentaarid vastavalt e-Pria keskkonnas. Hindamiskomisjoni liikmete hinded iga hindamiskriteeriumi kohta kajastatakse ühtse aritmeetilise keskmisena, mis korrutatakse läbi kriteeriumi osakaaluga ning saadud tulemused summeeritakse koonddindeks. Iga komisjoni liige hindab taotlusi nelja palli süsteemis täisarvudes (0 minimaalne, 3 maksimaalne) vastavalt etteantud hindamiskriteeriumitele. Tutvu [HINDAMISKORRAGA](#) meie veebilehel.
- Hindamise tulemusena tekib projektide paremusjärjestus, mille kinnitab juhatus.
- Juhatus otsus edastatakse Priale ja Pria teeb esitatud projektitaotluse osalise või täieliku rahuldamise otsuse või projektitaotluse rahuldamata jätmise otsuse **70 tööpäeva** jooksul. Pria võib küsida juurde täiendavaid selgitusi projekti kohta.
- PRIA teeb taotlejale väljamakse 40 tööpäeva jooksul peale nõuetekohase maksetaotluse (lisadega) esitamisest

Projekti märgistamise sümbolika

**Kaasrahastanud
Euroopa Liit**

Näidis

- A3 suurune plakat
- Euroopa tähering alloleva tekstiga valgel taustal

ÜPP Strateegiakava sekkumise „LEADER-kogukonna juhitud kohalik areng“ raames toetatud tegevused

Tegevuse lühikirjeldus:

Projekti eesmärk:

Tulemus:

Kaasrahastanud Euroopa Liit

Täname tähelepanu eest!

- Tulge konsultatsioonile!
- Tutvuge LEADER määrus <https://www.riigiteataja.ee/akt/128082024004>
- Info Jõgevamaa Koostöökoja [veebileht](#)
- Kontaktid: Kaire Kaasik tel 5307 0870 kaire@jogevamaa.com
Jana Pärn tel 504 1727 jana@jogevamaa.com